

Högskoleverkets kvalitetsutvärderingar 2011 – 2014

Självvärdering

Lärosäte: Sveriges lantbruksuniversitet, SLU	Utvärderingsärende reg.nr 643-707-12
Huvudområde: Landskapsarkitektur	Examen: Master

INLEDNING

Masterexamen i landskapsarkitektur kan tas inom ramen för SLU:s femåriga landskapsarkitektprogram i Alnarp och i Uppsala, det två-åriga mastersprogrammet Landscape Architecture (Alnarp) eller fristående genom kurser på avancerad nivå. Kurserna har till övervägande del design- och planeringsanknutna projekt och övningsuppgifter. Det är genom val av kurs och frågeställning för det självständiga arbetet, som inriktningen på masterexamen avgörs. I Alnarp ges alla kurserna på engelska och man tar emot ett stort antal utbytesstudenter varje år. I Ultuna ges några kurser på engelska och det är framförallt studenter antagna på yrkesprogrammet som förutom en yrkesexamen har möjlighet att få en masterexamen. De båda utbildningarna har därmed olika upplägg men vi anser att studenterna på båda orterna får en likvärdig utbildning och uppnår de nationella examensmålen.

Examinationsformer

I programmen används olika examinationsformer för kunskapskontroll och bedömning. *Aktivt deltagande i obligatoriska moment* kan vara t ex att delta i exkursion eller seminarium. Det kan vara att studenterna ska dokumentera exkursion med skisser och anteckningar som lämnas in eller förbereda litteraturseminarium genom att lämna in frågor i förväg. Oftast görs ingen betygsbedömning mer än godkänt/icke godkänt av ett sådant moment.

Skriftlig tentamen kan göras som hemtentamen eller tentamen på sal och fungera som kunskapskontroll av litteratur och föreläsningar och/eller annat kursinnehåll samt används vid betygsbedömning.

Att skriva *uppsats* är ett moment i färdighetsträningen att skriva vetenskapligt, och det är också yrkesförberedande. Utöver själva masterarbetet så ingår även kortare uppsatser som examinationsmoment i andra kurser.

Projekt kan betecknas som en större övningsuppgift som förekommer i ett stort antal kurser, men som är speciellt framträdande i studio- respektive projektkurser. Traditionen gör att dessa kurser benämns ”projektkurs” i Alnarp och ”studiokurs” i Uppsala. Projekten är komplexa, verklighetsnära,

yrkesförberedande uppgifter som förutsätter att de kunskapsområden som studenterna lärt sig i tidigare kurser kommer till användning och syntetiseras. Projektarbeten innebär också att studenterna presenterar sina olika gestaltungs- och planeringsförslag i text och bild, men även muntligen. Vid redovisningarna avsätts som regel tid för synpunkter från såväl lärare som medstudenter. Dessa *kritiktilfällen* är obligatoriska moment och fungerar som feedback till studenterna. Deras resultat utgör det huvudsakliga bedömningsunderlaget vid betygsbedömning.

Del 1

Examensmål 1

För masterexamen ska studenten visa kunskap och förståelse inom huvudområdet för utbildningen, inbegripet såväl brett kunnande inom området som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av området samt fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete

REDOVISNING OCH ANALYS

I utbildningen på masternivå läser studenterna framförallt projekt- och studioskurer som både breddar och fördjupar deras ämnes- och metodkunskaper (examensmål 2) från motsvarande kandidatnivå i landskapsarkitektur eller närliggande ämnesområden.

Faktakunskaper om landskapet förväntas studenterna ha med sig från grundnivå, huvudsakligen genom ämneskurser som ekologi och botanik samt geologi, geoteknik, markvetenskap och hydrologi och grundläggande teori om dessa, likaså kunskapen om människors upplevelse och utnyttjande av landskapet, som studenterna på masternivå vidareutvecklar. I projekt- och studioskurer fördjupar studenterna också de tillämpliga arbetsmetoder och begrepp som landskapsarkitekten använder i sin yrkesutövning. I dessa kurser genomför studenterna projekt med en hög komplexitetsgrad, genom vilka studenterna förutsätts kunna bearbeta och syntetisera kunskap från utbildningens mer faktabaserade moment. Den konstnärliga grunden fördjupas inom designinriktade moment i kurserna.

I den följande texten ges ett antal exempel på kursmål, undervisningsmoment och examinationsformer, avsedda att visa studentens kunskap och förståelse inom huvudområdet för utbildningen och dess vetenskapliga grund och tillämpliga metoder, enskilda fördjupningar och forskningsorientering. Som exempel har representativa kurser valts ut, utan speciell hänsyn till om de ges i Uppsala eller Alnarp. För att ge läsaren en möjlighet att relatera till de båda orternas utbud och vidare kursinnehåll anges dock både ort och kurskod. Kurskoden kan användas till att söka mer information om varje enskild kurs via <http://slunik.slu.se/index.cfm>.

Ramscheman för innevarande läsår (2012/13) finns under följande länkar

<http://www.slu.se/sv/utbildning/grundniva/landskapsarkitekt-alnarp/innehall/ramschema/> (Alnarp) och

<http://www.slu.se/sv/utbildning/grundniva/landskapsarkitekt-ultuna/innehall/ramschema/> (Uppsala).

Här finns i princip samma uppläggning som för läsåret 2011/12.

Huvudområdet landskapsarkitektur

Så här lyder SLU:s nuvarande definition av huvudområdet:

Med landskap menas alla markområden, kultur- såväl som naturpräglade, i staden såväl som på landsbygden. Landskapets dynamik samt kommunikation av alternativ är centrala i både landskapsarkitektur och landskapsplanering.

Landskapsarkitektur omfattar gestaltning av landskap, där bärande idéer uttrycks i formgivning av yttre miljö. Utgångspunkterna är landskapet och människans avsikter. Materialen är terrängen, vattnet samt de växande och de byggda materialen.

Vetenskaplig grund och gränsdragning:

Den teoretiska förankringen finns i landskapsarkitekturens och trädgårdskonstens historia, i

landskapsarkitektens teorier och konstnärliga arbetsmetoder. Den teoretiska ramen härrör ur design teori, arkitekturkritik, konstvetenskap och humanvetenskap.

Studenter som påbörjar masterutbildningen ska ha grundkunskaper likvärdiga de som studenter antagna på yrkesprogrammet erhållit efter att ha genomgått de första tre åren, som avslutas med kandidatarbete. Tabellen visar samtliga programkurser på avancerad nivå inom de båda yrkesprogrammen och illustrerar studenternas bredd på kunskap inom huvudområdet. Studenter som påbörjar masterutbildningen ska ha grundkunskaper likvärdiga de som studenter antagna på yrkesprogrammet erhållit efter att ha genomgått de första tre åren, som avslutas med kandidatarbete. Tabellen visar samtliga programkurser på avancerad nivå inom de båda yrkesprogrammen och illustrerar studenternas bredd på kunskap inom huvudområdet. Urval av kurser i texten är från läsåret 2011/12:

	UPPSALA	ALNARP
<p>År 4-5, valbara kurser, en av de två självständiga arbetena väljs. (* obligatorisk kurs för yrkesexamen,</p> <p>** kurs som ska gå vartannat år och därmed inte 2011/12</p> <p>*** kurs som ska gå varje år, men var inställd 2011/12)</p>	<p>*Landskapsarkitekten i praktiken <u>LK0050</u>, 20 hp</p> <p>Växtgestaltning <u>LK0121</u>, 10 hp,</p> <p>Geografiska informationssystem och geografisk analys <u>TE0006</u>, 10 hp</p> <p>Stadsrum för barn och unga <u>LK0114</u>, 10 hp</p> <p>Bygglagar och byggprojekt <u>LK0124</u>, 5 hp</p> <p>Landskapsarkitektur Design Studio – avancerad kurs <u>LK0127</u>, 30 hp</p> <p>Landscape Project Studio – advanced course <u>LP0581</u>, 30 hp</p> <p>Gestaltning genom förvaltning <u>LK0147</u>, 15 hp (eng 2013)</p> <p>Stadsutveckling, <u>LP0545</u>, 15 hp</p> <p>Markprojektering, fortsättningskurs <u>LK0128</u>, 10 hp</p> <p>Tillämpad markvetenskap MV0182, 5 hp</p> <p>Landskap och planeringsprocesser <u>LP0543</u>, 15 hp</p> <p>Studieresa inom landskapsarkitektur <u>LK0105</u>, 5 hp</p>	<p>*Landskapsarkitektens praktik, <u>LK0111</u>, 15 hp</p> <p>Design Project – Composition and Materiality <u>LK0073</u>, 15 hp</p> <p>Planning Project – Driving Forces and Contemporary Tendencies <u>LP0487</u>, 15 hp</p> <p>The Cultural Heritage of Landscape Architecture <u>LK0145</u>, 15 hp</p> <p>Planning Project – Large Scale Structures, Analysis and EIA <u>LP0492</u>, 15 hp</p> <p>People and Environment <u>LK0069</u>, 15 hp</p> <p>***Garden Plant Knowledge and Design <u>LK0146</u>, 15 hp</p> <p>Integrated Landscape Management <u>LP0493</u>, 15 hp</p> <p>**Bevarande, vård och restaurering av historiska trädgårdsanläggningar <u>LP0490</u>, 15hp</p> <p>Design Project – Site, Concept and Theory <u>LK0086</u>, 15 hp</p> <p>***Advanced Digital Landscape Analysis with GIS <u>LP0554</u>, 15 hp</p>

	Självständigt arbete i landskapsarkitektur <u>EX0504</u> , 30 hp (masterarbete) Självständigt arbete i landskapsplanering <u>EX0507</u> , 30 hp (masterarbete)	Landscape in transition – impacts of and adaptation to climate change <u>LP0559</u> , 15 hp Digital Landscape Visualisation <u>LP0556</u> , 15 hp Landscape Theory in Architectural and Planning Practice <u>LP0560</u> , 15 hp Dynamic Vegetation Design <u>LK0074</u> , 15 hp, Master Project in Landscape Architecture <u>EX0545</u> , 30 hp Master Project in Landscape Planning <u>EX0546</u> , 30 hp
--	---	---

Huvudområdets kunskapsområden

Landskapsarkitekturens teorier och konstnärliga arbetsmetoder

Genom att de färdighetstränande momenten inom design, planering och management har en central roll i landskapsarkitekternas masterutbildning, är en stor del av den teoretiska fördjupningen inriktad mot att studenterna ska erhålla skicklighet och kritiskt förhållningssätt inför sin praktiska yrkesutövning.

Den vetenskapliga och konstnärliga grunden inom design- och planeringsteori handlar i hög grad om en fördjupad förståelse kring vad som karaktäriserar en handlingsinriktad kunskap inom design, planering och management. I projektkurserna förmedlas insikt om skillnaden mellan att tillämpa en instrumentellt tillägnad kunskap av mer generell karaktär gentemot en mer situationsanpassad skicklighet att utifrån välavvägda bedömningar åstadkomma goda gestaltungs-lösningar. Det är också det senare tillvägagångssättet som kännetecknar de högre betygsnivåerna i dessa kurser, där det till stor del är studentens redovisning av sitt projekt som bedöms. Eftersom de förutsättningar som råder i varje unik gestaltningssituation inte är förutsägbara, blir arbetet med att tolka och analysera förutsättningarna också ett kreativt och kunskapsmässigt mångfacetterat landskapsarkitektoniskt arbete, där studenten kontinuerligt övar förmågan att med yrkesmässiga metoder och tekniker lösa ett problem utifrån dess nuvarande och historiska kontext.

Studenternas kunskaper om den vetenskapliga och konstnärliga grunden inom området visar de i en fördjupad förståelse kring vad som karaktäriserar en handlingsinriktad kunskap inom design, planering och management. Av denna anledning behandlas detta kunskapsområde främst under examensmål 2.

Det biofysiska landskapet

Mark och vatten

På avancerad nivå tillämpar studenterna kunskaper från grundnivåns markundervisning inom bl a kursen ”Markprojektering, fortsättningskurs”, LK0128, 10 hp (Uppsala), där studenterna bl a tekniskt dimensionerar hårdgjorda ytor och därmed använder sina kunskaper om olika jordar. Kunskaperna tillämpas även i kurser om växter och vegetationssystem som en del av kunskapen om att tolka förhållanden på befintliga ståndorter i förslag om hur nya ståndorter kan skapas, bland annat genom gödsling och ”jordförbättring”.

Växter och vegetationssystem

Kunskaper i exempelvis ekologisk botanik tillämpas och studenterna får insikter i relevant forskningsarbete bl a i kursen ”Dynamic Vegetation Design”, LK0074, 15 hp, (Alnarp) på avancerad nivå, vilken initierades som följd av en nationellt och internationellt uppmärksammas forskning om vegetationsstrukturer. Här lär sig studenterna metoder och verktyg för att gestalta och konstruera dynamiska system med växter, mark och vatten. De skaffar sig insikt om vikten av en initierad vegetationsdesign i olika ståndortsgradienter, bland annat för att nyansera upplevelsekviteter samt för att skapa biologiska system för rening av dagvatten. Förebilder för olika vegetationsstrukturer hämtas från naturen, men utesluter inte användning av hortikulturella växter. Den litteratur som läses omfattar naturorienterade designkoncept och teorier samt mer instruerande litteratur om design och etablering av skogsdungar, våtmarker och ängsbiotoper. Genom hela kursen löper ett större designprojekt, där studenterna ska redovisa sitt arbete med inventering/analys av förutsättningar, designidé och konceptutveckling samt planteringsplan med anvisningar för anläggning, skötsel och utveckling. I kursen läses ett flertal bokkapitel och artiklar, som bland annat producerats av den egna forskargruppen. Därutöver ingår t ex Dunnet, N. & Hitchmough (eds.), J., 2004, *The Dynamic Landscape*, där också institutionens forskare medverkat.

Övriga kurser på avancerad nivå är kurserna ”Växtgestaltning”, LK0121, 10 hp (Uppsala) samt kursen ”Garden Plant Knowledge and Design”, LK0146, 15 hp (Alnarp). I dessa kurser arbetar studenterna med olika designprojekt för att skapa uttrycksfulla rum och kompositioner med växtlighet. Projekten görs i olika skalor och med olika teman, till stor del relaterat till traditioner som etablerats sedan 1900-talets början. Huvudboken i Uppsala är Robinson, N., 1992, *The Planting Design Handbok*, och i Alnarp läses Treib, M.(ed.), 2011, *Meaning in landscape Architecture*, vars innehåll även behandlas med anknytning till estetik och handlingsbaserad designforskning.

Landskapsteori och landskapsinformation

I kursen ”Geografiska informationssystem (GIS) och geografisk analys”, TE0006, 10 hp (Uppsala) får studenterna insikt i forskningen om biometri, miljörelaterad modellering och om hur teknikutvecklingen inom informationsförsörjning påverkar våra möjligheter att förstå storskaliga miljöförändringar. Inom ramen för kursen ”Gestaltning genom förvaltning”, LK0147, 15 hp (Uppsala) utvärdera hur GIS kan användas för utveckling och administration av befintliga grönområden i staden.

På avancerad nivå erbjuds en teoretisk fördjupning genom kursen ”Advanced Digital Landscape Analysis with GIS”, LP0554, 15 hp (Alnarp). Här läggs vikt vid både teori om landskapsanalys och teori om digitala arbetsmetoder och tekniker kopplade till GIS. Denna kurs arrangeras i samarbete med aktuella forskningsprojekt för att kunna erbjuda stora och realistiska dataunderlag för studenternas arbeten som både sker individuellt och i grupp. Övningsuppgifterna har sin främsta tillämpning till

landscapsplanering, men GIS är också ett lämpligt verktyg för att tex upprätta databaser över stadsvegetation.

Det upplevda landskapet

Sociala, kulturella och estetiska aspekter

Förutom i studio-och projektkurser visar studenterna sin kunskap om dessa aspekters betydelse för områdets vetenskapliga och konstnärliga grund i bl a den avancerade kursen ”People and Environment”, LK0069, 15 hp, (Alnarp). Här tillämpar studenterna kunskap från litteraturstudier för att utifrån ett natur-hälsa-välbefinnande-perspektiv analysera sina erfarenheter från observationsövningar och projektuppgifter i olika miljöer. De miljöer som användes 2011/12 var miljöer för gatukonst samt miljöer speciellt avsedda för barn. Studenterna observerar hur miljöerna verkligen används och infogar reflektioner över detta i sina beskrivningar. Som avslutning på kursen skriver studenterna en uppsats på ca 10 sidor och det är genom denna produkt som studenterna har möjlighet att uppnå ett högre betyg än enbart godkänt.

De kulturella aspekterna förekommer i många olika projekt, men får en speciell teoretisk fördjupning i t ex kursen ”Landscape Theory in Architectural and Planning Practise”, LP0560, 15 hp (Alnarp), där studenterna till exempel läser litteratur och deltar i seminarier/föreläsningar på följande teman:

- Representations and “reality”: Maps, Plans, Landscapes, History & Regions
- The Power of Maps and Creative Mapping

I denna kurs behandlas främst landskap som kulturellt fenomen och kursens mål är att studenterna ska:

- attain insight into use of key theoretical concepts.*
- learn historical background for key concepts.*
- learn to wed perspectives taken from the social and natural sciences and the humanities.*
- learn to work at the region, the city and the local level.*
- develop the interface between working concepts and practice.*

De estetiska aspekterna behandlas i samband med den konstnärliga fördjupningen i olika projektkurser, men en teoretisk behandling av frågor om landskapestetik ges också i ovanstående kurs och dess moment kring moment kring:

- *Landscape, Time and Scenic Space*

I en seminarieserie på tre tillfällen inom kursen ”Garden Plant Knowledge and Design”, LK0146, 15 hp (Alnarp) får studenterna en teoretisk fördjupning kring estetik och meningsuttryck. Efter denna seminarieserie ska de uttrycka sin egen syn på estetik i relation till sitt eget designprojekt och med referenser till den litteratur de läst. Grundboken är Treib, M. (ed.), 2011, *Meaning in landscape Architecture*, där fyra debatterande artiklar från den vetenskapliga tidskriften *Landscape Journal* har sammanställts.

Det kulturhistoriska landskapet

Landskapshistoria

På avancerad nivå fördjupar sig studenterna i landskapshistoria, som finns integrerat i exempelvis tre olika kurser på vardera 15 hp, "Integrated Landscape Management", LP0493, "The Cultural Heritage of Landscape Architecture", LK0145 samt "Landscape Theory in Architectural and Planning Practice", LP0560. I dessa kurser är historiekunskapen intimt sammanknuten med kulturarvsfrågorna och den europeiska landskapskonventionen (ELC).

I kursen LK0145 är behandlingen av begreppet kulturarv, på olika skalnivåer och i olika kontexter, det helt centrala. Den tredje av dessa kurser, LP0560, är också registrerad som doktorandkurs och här kombineras studenternas gruppdiskussioner kring centrala teoretiska texter med fältstudier av aktuella projekt i olika skalor och med olika innehåll exempelvis skolgårdar och stenbrott. I kursens beskrivning står bl a:

In concentrating on the relation between working concepts and practice, the course also seeks to provide the historical and philosophical background that is necessary to grasp the use of concepts that are not fixed and finished, but living and contested tools that enable the conception of new approaches to the planning practice of landscape architects and planners from other disciplines.

Masterstudenterna får insikter i relevant forskningsarbete i samarbetet med forskningsstudenterna och genom att skriva ett "paper". För att kursen ska passa både master- och PhD-studenter är villkoren för examination formulerade enligt två olika kravnivåer, medan litteratur, föreläsningar och seminarier genomförs gemensamt.

Stadsbyggnad, stadsbyggnadshistoria och stadsbyggnadsteori

Studenterna fördjupar sina kunskaper i stadsbyggnadshistoria och stadsbyggnadsteori genom att tillämpa dessa i avancerade och komplexa övningsuppgifter. Efter kursen "Stadsutveckling", LP0545, 15 hp (Uppsala) ska studenterna bl a kunna:

- utforma och presentera förslag för utveckling av en stadsdel eller mindre ort i form av vision, eller program, som omfattar centrala strukturer som infrastruktur, kvartersstruktur och grönstruktur samt principer för gestaltning av stadslandskapet

Kursen "Landskapsarkitektur Design Studio", LK0127, 30 hp (Uppsala) handlar om att gestalta stadsrum, och är utförligare beskriven under mål 2. I den fördjupar studenterna sina kunskaper i stadsbyggande genom att tillämpa dem på ett stadsrum som är föremål för förändring. De senaste åren har det varit olika torg i svenska städer. I den övningen ligger inbäddat att studenterna måste övergripande förstå den aktuella stadens historia och framväxt, där torget har en stor betydelse. Integrerat i kursen finns även föreläsningar om stadsbyggnadsteori.

Park- och trädgårdshistoria

Studenterna lär sig park- och trädgårdshistoria som en av de centrala vetenskapliga grunderna för att skapa sammanhang, förståelse och ett gemensamt språk för det som skapas under yrkeslivet i form av urban planering, grönstruktur, parker och trädgårdar.

På avancerad nivå tillägnar sig studenterna kunskap om kulturhistoriska värden och bevarande inom ramen för kursen "Gestaltning genom förvaltning", LK0147 (Uppsala), där de genomför ett antal fallstudier kring restaurering och förvaltningsåtgärder. Vartannat år kan studenterna läsa kursen "Bevarande, vård och restaurering av historiska trädgårdsanläggningar", LP0490, 15 hp (Alnarp). Studenterna lär sig hur denna typ av uppgift löses ur ett teoretiskt, ideologiskt, lagstiftningsmässigt, praktiskt, tekniskt och gestaltungs-mässigt perspektiv. Utöver en föreläsningsserie och ett antal litteraturseminarier deltar studenterna i en veckolång studieresa till 'restaurerade' historiska trädgårdar, parker och landskap i Sverige, Tyskland eller Danmark. I grupper om 3-4 personer arbetar studenterna parallellt med arkiv-, litteratur- och fältstudier för att sedan visa sina kunskaper genom att upprätta ett koncept för långsiktigt bevarande. Deras rapporter blir väsentliga bidrag till pågående forskning och kunskapssammanställning.

Yrkeskunskap

I kursen "Bygglagar och byggprojekt", LK0124, 5 hp (Uppsala) får studenterna fördjupade kunskaper i landskapsarkitektens roll i samhällsbyggandet, dess regelverk och processer på olika nivåer. Bland annat lär sig studenterna bygg- och anläggningsprocessen med dess olika aktörer. I föreläsningar av företrädare för rollerna byggherre, kommun, konsult och entreprenör diskuterar studenterna de olika aktörernas drivkrafter och ansvarsområden. I en övning ska studenterna bl a analysera Administrativa Föreskrifter i ett utvalt markanläggningsprojekt. Litteraturen och föreläsningar examineras i salstentamen. Tentamensfrågor år 2011 exemplifieras av följande urval:

3. Vad är skillnaden mellan en upphandling i det privata näringslivet jämfört med en offentlig upphandling? 4p
4. Förklara vad som menas med "Allmänna Bestämmelser" och vad de reglerar. Exemplifiera. 4p
10. Beskriv de två huvudtyperna av entreprenadformer. Resonera kring för och nackdelar med dessa. 10p
12. Reflektera över relationen mellan byggnadslagstiftningen och byggandets villkor. 10p

Olika poängtal gäller för olika betyg och för 10p-frågor gäller att faktasvar kan ge max 6p, användandet av exempel och jämförelser upp till 8p samt reflektioner och värderingar upp till 10p.

Analys av de slumpade masterarbetena.

Av de sexton slumpade arbetena är åtta gestaltungs-förslag inom exempelvis trädgård, stadsbyggnad (stadsrum), begravningsplats och järnvägs-miljö. De andra åtta är olika teoretiska arbeten, exempelvis fallstudier i stadsbyggnad och stadsrum, metoder för träd-flytt, till landskapsteori som diskuterar relationen mellan konsumenten och matproduktionens landskap. I de gestaltande arbetena ingår även förstudie och reflekterande diskussion.

VÄRDERING AV MÅLUPPFYLLELSE

De slumpade självständiga arbetena ger en god och representativ bild av huvudområdet landskapsarkitektur och de frågor som studenterna kommer i kontakt med under utbildningen. Genom att fullfölja de kurser som krävs på avancerad nivå, och som vi exemplifierar i texten, samt utföra masterarbetet anser vi att studenterna får kunskap och förståelse för huvudområdet. De visar att de tillgodogjort sig ett brett kunnande och väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av området samt fördjupad insikt i forsknings och utvecklingsarbete när de tar sin masterexamen.

Exempel på kursvärderingar

Här följer exempel på delar av kursvärderingsresultat för läsåret 2011/12. Två av standardfrågorna/påståenden finns med och värdering/medelvärde är på en femgradig skala, där 5 motsvarar ”instämmer helt” och 1 motsvarar ”instämmer inte alls”.

	4. Jag anser att helhetsintrycket av kursen är mycket gott	6. Jag anser att kursen har behandlat alla lärandemål som anges i kursplanen
Dynamic Vegetation Design, <u>LK0074</u> , 15 hp (Alnarp). 37 studenter, svarsfrekvens 62%	4,2	4,6
Växtgestaltning, <u>LK0121</u> , 10 hp (Uppsala). 11 studenter, svarsfrekvens 100%	4,5	4,5
Gestaltning genom förvaltning, <u>LK0147</u> 15 hp (Uppsala). 11 studenter, svarsfrekvens 81%	4,8	4,9
The Cultural Heritage of Landscape Architecture, <u>LK0145</u> , 15 hp (Alnarp). 17 studenter, svarsfrekvens 94%	4,6	4,7

Del 1

Examensmål 2

För masterexamen ska studenten visa fördjupad metodkunskap inom huvudområdet för utbildningen

REDOVISNING OCH ANALYS

I utbildningen på masternivå läser studenterna flera projekt- och studioskurer som fördjupar metodkunskaperna i landskapsarkitektur.

Studio- och projektkurser

I projekt- och studioskurserna tränar studenterna den konstnärliga skickligheten i att analysera och lösa komplexa problemställningar utifrån ett mål- och processinriktat perspektiv. Studenterna uttrycker sig i text och bild och visar därmed sin förståelse om bl a sociala och arkitektoniska sammanhang. Skissandet är centralt som arbetsmetod och vikt fästs vid förmågan att ge fysisk form åt konceptuella idéer, både i den detaljerade och övergripande skalan. Under hela utbildningen tränar studenterna aktuella digitala redovisningstekniker samt hur dessa och andra former av framställningsformer kan användas för att uppnå kommunikation och dialog genom olika projekt. Kontakt med yrkeslivet upprätthålls genom såväl studiebesök som genom att yrkesverksamma deltar som handledare, kritiker och föreläsare.

På avancerad nivå är det de projektinriktade momenten inom design eller planering som helt dominerar yrkesprogrammets undervisning, även inom mer kunskapsinriktade kurserna. Medan litteraturläsning på grundnivå i hög grad handlar om att stifta bekantskap med ett antal klassiska och moderna standardverk inom teori och metod utgörs kurslitteraturen på avancerad nivå i högre grad vetenskapliga artiklar, där bakomliggande perspektiv skärskådas.

Design - fördjupning

I Uppsala kunde studenterna under läsåret 2011/12 läsa två längre studioskurer på vardera 30 hp, ”Landscape Project Studio – advanced course”, LP0581 samt ”Landskapsarkitektur Design Studio – avancerad kurs”, LK0127. Därutöver erbjöds även andra fördjupade kurser i design (utformning av stadslandskap), planering (kommunal planering inkl. markanvändning och hållbar utveckling samt landskapsanalys) samt management (utveckling av kulturhistoriskt värdefulla miljöer samt vegetationsgestaltning genom skötsel). I Uppsala ges två kurser på avancerad nivå på engelska.

I Alnarp omfattar alla kurser på avancerad nivå 15 hp. Under läsåret 2011/12 kunde studenterna välja fördjupade kurser i design (utformning av park, trädgård, stads- och landskapsrum), planering (fysisk planering, stads- och landskapsutveckling samt landskapsanalys), management (landskapets vård och förnyelse), miljöpsykologi (människans samspel med sin miljö), historia, kulturarv och landskapsteori (trädgårds-, park - och landskapshistoria) samt biotoplanläggning och vegetationsgestaltning/-skötsel. Alla dessa kurser är öppna för utbytesstudenter och ges på engelska.

Studenterna visar sina fördjupade metodkunskaper att gestalta i t ex kursen ”Landskapsarkitektur design studio”, LK0127, 30 hp, (Uppsala). Efter kursen ska studenterna bl a kunna:

<ul style="list-style-type: none">- gestalta ett stadsrum på ett övertygande sätt och med god kvalitet- identifiera och formulera kvalificerade gestaltungsproblem relaterade till platsens förutsättningar samt samhällets och människors behov och resurser
--

- i grupp analysera och gestalta ett komplext stadsrum och dess förutsättningar för utveckling med hjälp av såväl experimentella som beprövade metoder.
- individuellt välja metod för såväl analys som gestaltning och presentation och utvärdera konsekvenserna av valda metoder
- visa god förmåga att hantera landskapsarkitektens material i det offentliga rummet.

Kursen är uppdelad i två delar. Den första delen motsvarar 10 hp och är ett gestaltningsexperiment i full skala i ett av Uppsalas stadsrum som studenterna gör i grupp. Studenterna visar sin förmåga att gestalta genom att de formulerar en frågeställning kring en plats i staden och hur de skulle vilja göra ett tillägg som kommenterar platsen, löser ett problem eller förstärker de kvalitéer som redan finns där. Förutom att verkligen utföra denna installation, som kan bli permanent, ska gruppen reflektera och utvärdera gruppens gestaltungs metod vilken också ska redovisas skriftligt.

I den andra delen utformar studenten självständigt ett offentligt rum i staden. Gestaltungsövningen samordnas med pågående autentisk arkitektävling i landet och studenterna utgår från de krav och övriga förutsättningar som tävlingsprogram och annat underlagsmaterial ger. I slutet av kursen görs en mindre övning då studenterna agerar tävlingsjury och utvärderar de förslag som olika kontor lämnat in. Det ger möjlighet till jämförelser med sina egna förslag och studenterna fördjupar sin förståelse för den gestaltande landskapsarkitektens arbete. Förslaget skall presenteras som tävlingsförslag på digitalt producerade planscher men också redovisas på slutkritiken med andra digitala media. På slutkritiken bjuds gästcritiker in från branschen samt representanter från aktuell kommun.

Studenterna visar hur de förhåller sig till olika samhälls krav, bl a hållbarhetsaspekter i fortlöpande diskussioner och handledning fram till sitt förslag men också genom att reflektera över sin egen arbetsmetod och sitt förslag i ett separat PM, där studenterna bl a ska sätta sitt förslag i ett större stads- och samhällsperspektiv.

I den fördjupade designkursen ”Design Project - Site, Concept and Theory”, LK0086, 15 hp (Alnarp) var uppgiften 2011/12 att studenterna skulle genomföra en undersökning av Malmös stadsmiljöer. Undersökningen har en experimenterande karaktär som gick ut på att med design som redskap undersöka koncepten urban grönska och förtätning. Utifrån jämförande exempel inom andra designområden diskuterar de frågor av såväl generellt som specifikt intresse för stadslandskapets landskapsarkitektur. I sitt arbete söker studenterna inspiration från historiska och nutida exempel inom arkitektur, måleri, skulptur, musik, dans och teater och får härmed också möjlighet att medvetet bygga vidare på tidigare moment i formlära, vars lärare till viss del också medverkar. Inom denna kurs utvecklar studenterna en progression inom mer experimentell konceptutveckling.

En annan progressionslinje rör digital redovisningsteknik där studenterna i kursen ”Digital Landscape Visualisation”, LP0556, 15hp (Alnarp) arbetar med ett visualiseringsprojekt i ett antal olika steg. Inför slutinlämningen arbetar studenterna simultant med programmen SketchUp, V-Ray, Photoshop och Indesign/Illustrator och det slutliga resultatet presenteras som en Photoshop poster. För godkänt betyg bedöms studentens visualiseringsprojekt enligt följande kriterier:

- The student has made a digital presentation of the design proposal for the site and it is printed on posters.
- The basis of the presentation is a SketchUp 3D-model.
- The student has performed a minor design task while working with and building the model.
- There are views taken which originates from the 3D-model.
- The views are in some way developed and refined with Photoshop or similar image editing software.

- There is an obvious relation between the views and the plan of the site.
- There is text in the presentation which describes the essence of the proposal.
- A major part of the verbal presentation of the Visualization Project is including the intentions behind the chosen course of action and reflections on how the presentation works as a whole and in relation to the expected audience or recipient.

Yrkesmässiga metoder, tekniker och material

I exempelvis kursen ”Markprojektering – fortsättningskurs”, LK0128, 10 hp (Uppsala) tillämpar studenterna en fördjupad kunskap om yrkesmässiga metoder. I kursen utvecklar de ett gestaltungsförslag till rationella och entydiga markbyggnadshandlingar med rutiner avpassade till standard och vedertagen praxis i byggprojekt. Studenterna får fördjupade kunskaper om anläggningars hårda material och dess designegenskaper, vilket även kursen ”Design project - Composition and Materiality”, LK0073, 15 hp (Alnarp) handlar om. Efter den kursen ska studenterna kunna:

- *prepare design proposals where the expression and interaction of different materials are the main components*
- *understand the origins and function-related characteristics of different materials and apply this knowledge in compositions and new applications of materials*
- *evaluate different materials in relation to cost, durability and maintenance*

Studenterna ägnar en del av kursen åt att utarbeta en personlig referensbok för sin materialanvändning:

The idea behind this assignment is to provide you with the opportunity during the course of creating your individual reference library of materials; a collection of references to materials that you have chosen and reflected on and that you can use as a starting point in future design work during the course, during the rest of your student time and in your professional life.

VÄRDERING AV MÅLUPPFYLLELSE

Vi bedömer att studenterna visar sina fördjupade metodkunskaper genom en situationsanpassad skicklighet att utifrån välavvägda bedömningar åstadkomma goda gestaltungslosningar. Eftersom de förutsättningar som råder i varje unik situation inte är förutsägbara, lär sig studenterna att metodiskt tolka och analysera förutsättningarna som del av ett kreativt och kunskapsmässigt mångfacetterat arbete. Studenterna lär sig att inom landskapsarkitekturens område är det i hög grad förmågan att genom sin designhandling tillämpa kunskap, som visar på förståelse och fördjupning.

Exempel på kursvärderingar

	4. Jag anser att helhetsintrycket av kursen är mycket gott	6. Jag anser att kursen har behandlat alla lärandemål som anges i kursplanen
Landskapsarkitektur Design Studio – avancerad kurs, LK0127, 30 hp. (Uppsala). 21 studenter, svarsfrekvens 80%	4,5	4,3

Design Project – Site, Concept and Theory, <u>LK0086</u> , 15 hp (Alnarp) 37 studenter, svarsfrekvens 81%	4,5	4,6
Design Project – Composition and Materiality, <u>LK0073</u> , 15 hp (Alnarp) 33 studenter, svarsfrekvens 75%	4,7	4,8

Del 1

Examensmål 3

För masterexamen ska studenten visa förmåga att kritiskt och systematiskt integrera kunskap och att analysera, bedöma och hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer även med begränsad information

REDOVISNING OCH ANALYS

Examensmål 3 uppnår studenterna till stor del genom att arbeta och uppfylla kursmålen i de studio- och projektkurserna, som handlar om att individuellt eller i grupp ta fram förslag på hur olika yrkestypiska uppgifter formuleras respektive löses och med en progression som bygger på en ökande komplexitet ju längre i utbildningen de kommer. I de olika komplexa projektövningarna lär sig studenterna hantera frågan om begränsad information genom sitt skissarbete, genom att pröva sig fram och diskutera med handledare och studentkollegor. Studenterna lär sig analysera och göra bedömningar av om de har tillräckligt med information för den specifika uppgiften. I skissprocessen lär de sig också att de skapar ny information och nya frågor som de behöver ta hand om. I studenternas bedömda och färdiga förslag finns syntesen av en mängd hanterade frågor däribland deras förmåga att integrera generella kunskaper med specifik information för projektet. Att uppnå mål 3 hänger tätt ihop med studenternas förståelse av och fördjupning i metodiskt arbete. För exempel från våra kurser hänvisas till mål 1, 2 och 4

VÄRDERING AV MÅLUPPFYLLELSE

Examensmål 3 uppnår studenterna till stor del genom att arbeta och uppfylla kursmålen i de kurser som ges på avancerad nivå.

Del 1

Examensmål 4

För masterexamen ska studenten visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete

REDOVISNING OCH ANALYS

Studenterna lär sig att självständigt och kreativt identifiera och formulera frågeställningar muntligt, skriftligt och visuellt i flertalet kurser. Genom att använda sig av planer, sektioner och perspektiv etc tränas studenterna att muntligt presentera och diskutera sina gestaltungsförslag, vilket är av central betydelse för de projekt- och studiokurser som ges på avancerad nivå. Här väljer vi att exemplifiera med att skriva om de kurser som förutsätter självständigt studentarbete.

Kritiska, självständiga och kreativa projekt

Kursen "Landscape Project Studio", LP0567, 30 hp (Uppsala) är dubbelklassad i landskapsplanering/ landskapsarkitektur. I den arbetar studenterna med projekt från den regionala skalan ner till stadsdelskalan. Efter kursen ska studenterna kunna:

- account for different assessment and participatory methods and their connection to corresponding theories
- contribute to the advancement of a complex task in a team assignment
- select suitable methods for describing and assessing different kinds of landscapes
- elaborate large scale landscape projects with large- intermediary- and fine scale aspects
- communicate the project, in different stages of assessing and planning, to people not familiar with the landscape and/or the project issue
- suggest alternative scenarios and solutions for the given assignment

Inledning till den större uppgiften man arbetade med läsåret 2011/12 exemplifierar hur studenterna visar sin förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt genomföra och utvärdera kvalificerade, skapande uppgifter:

The Göta River Large scale Project is designed for student groups of 4 (or 3) on advanced (master) level in landscape architecture, landscape planning, landscape analysis, urban ecology and related backgrounds. The project is based on investigating of the consequences of the highway expansion programme between Gothenburg and Trollhättan. The project should use different concepts such as Habitat-derived framework (SUCAR Citylands) for its regional, local (intermediary) and detail analysis and proposals. The project use an extended range of tools and methods in landscape analysis related to the landscape convention to inventory, interpret and express the values of the chosen landscapes related to the highway construction and human interventions in those landscapes. The projects highlight first of all the big (regional) geographic scale in the analysis and for the project proposal. This scale is also supported by details interpretation on intermediate and fine scales. The projects also encompass future sustainable proposals (visions) related to highway interpretation. Interdisciplinary methods and work in international teams are parts of the project process and case study methodology, collaborative learning and scenario techniques.

Arbetet genomförs såväl individuellt som i grupp. Kraven för de högre betygsnivåerna innefattar att studenterna granskar sina egna och andras projektresultat och metoder i relation till deras

vetenskapliga relevans. Kursen stödjer sig på en omfattande litteraturlista, där följande titlar speciellt kan omnämnas: Clark, J. Darlington, J. & Fairclough, G., 2004, "Using Historic Landscape Characterisation", Selman, P., 2006 "Planning at the landscape scale", Chapters 1-5, Swanwick, C. Bingham, L., 2002. "Landscape Character Assessment - How Stakeholders can help" in *Landscape Character Assessment Guidance*, Bengtsson, J. et al, 2003, "Reserves, Resilience and Dynamic Landscapes". *Ambio* Vol.32. Kursen "Dynamic Vegetation Design", LK0074, 15 hp (Alnarp) har tidigare nämnts under examensmål 1, men är också ett exempel på hur studenterna med metoder för vegetationsbyggnad genomför kvalificerade uppgifter. Studenterna ska göra en större övning i naturmarksdesign där följande beskrivning finns:

The design and construction stage of the project is both concerning the time available and the content the main part integrating design, ecological/biologic and technical aspects in the development of an area. It starts with a short introduction the 24:th of April and ends with the internal presentation the 29:th of May. For the design part of the project an area should be selected, forming a functional and spatial unit including at least 3-4 different plant communities from closed (woodland) to more or less open areas (grassland/meadow/steppe/wetland/water). The design in plan should be in a scale clearly showing the pattern of a complex woodland edge, positions of single trees and shrubs as well as the run of narrow paths (including places for rest) and the bends in a small water stream. If the pattern in a certain plant community is very important to show, a special close up plan for that area has to be added. For the construction and establishment work at least two plant communities/biotopes has to be described and one of these should include woodland structures as a main content. In the planting plan the planting/sowing system and pattern should be shown and the plants used should be described concerning number, plant quality and placement.

Det självständiga masterarbetet

Båda programmens respektive kurser för det självständiga arbetet hanterar framförallt färdigheter och förmåga, dvs examensmål 3 och 4 på ett tydligt sätt i kursmålen. I det avseendet finns det inga avgörande skillnader mellan kurserna. I det självständiga arbetet visar studenterna också prov på fördjupning inom del av huvudområdet landskapsarkitektur (examensmål 1).

I exempelvis "Självständigt arbete i landskapsarkitektur", EX0504, 30 hp (Uppsala), skriver studenterna först sin arbetsplan/program som de senare examineras mot. Handledare godkänner arbetsplanen innan studenten kan fortsätta sitt arbete och i kursens studiehandledning står vad arbetsplanen ska innehålla:

Bakgrund: Förklaring till val av tema, kan göras personlig.

Problematisering: Hur ser den "problemrymd" ut som ditt tema återfinns inom? Vilket är det övergripande problemet som du som landskapsarkitekt vill undersöka?

Syfte: När du ringat in ett problem – vilket är just ditt fokus som du vill undersöka närmare? Varför är det angeläget – och vilka kunskaper och/eller färdigheter är det som du vill utveckla?

Forskningsfrågor: Bryt ner temat i huvudfrågor som ska undersökas/diskuteras. Begränsa antalet frågor (två-tre frågor ofta lagom) och se till att de är kvalitativt åtskilda.

Avgränsning: Hur är arbetet avgränsat tematiskt, geografiskt, tidsmässigt? Det är vanligt att ambitionerna blir för höga för vad som är möjligt att göra på 20 veckor. Utnyttja din handledare för att hitta en realistisk nivå!

Metod och genomförande: Hur tänker du gå till väga för att på bästa sätt nå målet/lösa problemet? Beskriv både hur arbetsgången ser ut och vilka (vetenskapligt inspirerade) metoder du väljer att arbeta med.

Målgrupp, redovisning: För vilken målgrupp – utöver andra landskapsarkitekter - gör du detta arbete och hur ska arbetet redovisas?

Tidsplan: I denna talar du om när olika moment beräknas vara avklarade, samt beräknad tidpunkt för examensseminarium. Institutionen ställer stora krav på att du följer den tidsplan du upprättar, och att du – när tidsplanen måste ändras – professionellt och i god tid informerar berörda parter om detta (handledare, kursansvarig med flera).

Övrigt: I din arbetsplanering (programmet) kan du också definiera vissa centrala begrepp som du använder, ge en övergripande bild av kunskapsläget på området (åtminstone inom vilka områden de finns), och/eller berätta om det samarbete och kontakter som du vill etablera för att göra ditt arbete ännu bättre.

De betygskriterier som studenter, handledare och examinator har att förhålla sig till för att nå godkänd nivå exemplifieras också utifrån denna kurs:

FRÅGESTÄLLNING

Studenten visar att hon/han kan avgränsa sitt självständiga arbete (i fortsättningen kallat *projekt*) och formulera frågeställningar som är förenliga med landskaps-arkitektens yrkesroller.

SJÄLVSTÄNDIGT PLANERA OCH GENOMFÖRA SITT PROJEKT

Studenten kan planera och strukturera projektets innehåll och upplägg.

Studenten kan upprätta tidsplan och ta eget ansvar för planering och genomförande.

SJÄLVSTÄNDIGT SÖKA, VÄRDERA, KRITISKT TOLKA OCH SAMMANSTÄLLA RELEVANT INFORMATION

Studenten kan söka, sammanställa, värdera och kritiskt tolka information som är relevant för uppsatta mål och frågeställningar.

Studenten kan välja och använda relevanta metoder och kunskapskällor.

REDOVISA RESULTAT OCH SLUTSÄTTER I TEXT OCH BILD

Studenten kan redovisa sitt projekt med hjälp av ett ämnesmässigt och för landskapsarkitekten relevant språk, samt hanterar referenshantering korrekt och vetenskapligt.

Såväl text som bild (ritningar, planer, tabeller och figurer) hanteras med – för yrkesverksamma landskapsarkitekter – relevanta uttrycksformer.

Studenten förmår att avgränsa projektet till sina frågeställningar

VÄRDERING AV MÅLUPPFYLLELSE

Genom att fullfölja de kurser som krävs på avancerad nivå, och som vi exemplifierar i texten, samt utföra masterarbetet, anser vi att studenterna visar förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt

identifiera och formulera frågeställningar. De visar vidare att de kan planera och med adekvata metoder genomföra kvalificerade uppgifter inom tidsramar, samt utvärdera detta arbete. Deras självständiga arbeten läggs upp på Epsilon, SLU:s databas för avhandlingar, artiklar och studentarbeten, för alla att ta del av. Ofta används masterarbeten när nya studenter ska arbeta med liknande uppgifter. De fungerar bl a som introduktioner till ämnesområden och bidrar därmed till kunskapsutvecklingen. Sammantaget anser vi att studenterna uppnår examensmål 4 när de tar sin masterexamen.

Del 1

Examensmål 7

För masterexamen ska studenten visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter samt visa medvetenhet om etiska aspekter på forsknings- och utvecklingsarbete

REDOVISNING OCH ANALYS

Vetenskapliga aspekter

Designvetenskapliga bedömningar är integrerade delar av kurserna genom hela utbildningen. Det grundläggs genom ett vetenskapligt förhållningssätt hos lärarna, som är forskare och/eller praktiker med gedigen yrkeserfarenhet inom det område de undervisar, och genom läsning av vetenskaplig litteratur som kursböcker, vetenskapliga artiklar, fältstudier och platsanalyser. I stigande grad under utbildningen tränas studenterna i ett designvetenskapligt arbetssätt och i att göra problembaserade bedömningar genom tolkningar av data i projektarbeten, övningar och seminarier samt deltagande i vetenskapliga diskussioner. Inom det designvetenskapliga området är förmågan att formulera ett problem också grunden för dess lösning. Vid sidan av att tillgodogöra sig naturvetenskapliga och empiriska fakta från olika forskningsprojekt utvecklar studenterna sin kunskap i design genom att förstå vilka problem som i det givna sammanhanget kräver sin lösning. Vikten av problemformulering finns uttryckt i flera olika kurser. Exempelvis ska studenterna efter kursen "The Cultural Heritage of Landscape Architecture", LK0145, 15 hp (Alnarp) kunna:

- formulate theoretical questions with relevance to impending changes in the landscape

När problemen väl är identifierade är det viktigt att studenten lär sig att utveckla sin förmåga att formulera en kontextberoende lösning utifrån en växande repertoar av såväl verkliga exempel som olika teoriebildningar. En sådan referensram byggs kontinuerligt upp genom föreläsningar, exkursioner och historiekurser. I t ex innehållsbeskrivningen till kursen "Stadsutveckling", LP0545, 15 hp (Uppsala) står bl a:

Denna kurs har fokus på faktiska stadslandskap och på utformningen av ett förslag till fysisk utveckling av en mindre ort eller en del av en stad. Olika exempel på stadslandskap studeras i litteratur samt under en studieresa och/eller exkursioner och sätts in i ett estetiskt, socialt, historiskt, ekologiskt och ideologiskt sammanhang. Likaså studeras och diskuteras aktuella projekt för utveckling av stadslandskap, t.ex. förtättnings-, utvidgnings- eller omvandlingsprojekt. Stadsbyggnadsideal från de senaste hundra åren diskuteras i seminarier. Urbansociologisk teori, platsteori samt filosofer med relevans för stadsutveckling berörs. Frågor om täthet, trygghet, social rättvisa, miljö rättvisa, inkludering, gender mm fokuseras också i seminarier samt diskuteras vidare i anslutning till övningsuppgiften. Reflekterande kommentarer till kurslitteraturen redovisas individuellt i en "läslogg".

Den tydliga vetenskapliga kopplingen finns även uttryckt i kursplanen för "People and Environment", LK0069, 15 hp (Alnarp) där studenten efter genomgången kurs bl a ska kunna:

- describe perspectives and concepts within social science and behavioural science, mainly within environmental psychology and urban sociology, that are relevant for the knowledge area of Landscape Architecture

- apply a selection of the methods used for investigating how people use, experience and evaluate external environments (e.g. interviews, street walks, observations or surveys)

Studenten visar att han/hon uppnått målet om konstnärligt/vetenskapligt synsätt via muntliga, visuella och skriftliga presentationer samt via godkänt resultat på övriga examinationsformer.

Samhälleliga aspekter

Landskapsarkitektutbildningen vid SLU är en yrkesutbildning och har därför en mycket nära koppling till olika typer av samhällsfrågor, och professionen, inte minst i de självständiga arbetena som ofta har en hög tillämpningsgrad. Via verklighetsnära övningar i våra studio- och projektkurser tränas studenten på att göra bedömningar med hänsyn till samhälleliga aspekter.

Etiska aspekter

Hänger tätt ihop med ovanstående samhälleliga perspektiv. I våra kurser lär sig studenterna vilka lagar och regler som styr samhällsplaneringen, t ex Plan- och bygglagen som reglerar hur samhället kan styra samhällsbyggandet i en demokratisk process. I kurser diskuteras människors rätt till det offentliga rummet och våra behov som människor i det rummet. Tillgänglighetsfrågor hör till dessa. Etiska frågor diskuteras också av termer natur och exploateringskonflikter och landskapsarkitekturens/landskapsarkitektens roll att väga samman olika intressen. Studenterna visar sin förmåga att göra etiska bedömningar i sina projektförslag, i diskussioner i litteraturseminarier och genom att argumentera för sin ståndpunkt vid projektarbetenas handlednings- och kritiktillfällen, såväl individuellt som i grupp. Ett etiskt perspektiv finns i exempelvis "Stadsrum för barn och unga", LK0155, 10 hp (Uppsala) där studenterna efter genomförd kurs bl a ska kunna:

- framställa ett program för hur utemiljön i städer och tätorter kan göras mer ändamålsenlig för barn och unga utifrån deras rättigheter enligt FN:s barnkonvention.
- välja och tillämpa relevanta metoder för planering av urbana utemiljöer med utgångspunkt i barns och ungas intressen
- skriftligt dokumentera och utvärdera sin egen lärandeprocess.

Att studenterna tar hänsyn till etiska aspekter framgår genom deras argumentation och estetiska uttryck, där etiska värderingar kring olika samhällsfrågor på olika sätt artikuleras och diskuteras. Det är viktigt att studenterna inte upplever att vi bedömer deras åsikter i sakfrågor, utan just deras förmåga att argumentera för dem, oavsett åsikt.

Etiska aspekter kan också ses som etik inom vetenskapligt arbete, så som korrekt hantering av referenser och publicering av bilder mm. Den mest sammanhängande kunskapen om akademiskt skrivande får studenterna i samband med de självständiga arbetena på kandidatnivå, med tillhörande föreläsningar, grupphandledning och kritiktillfällen.

VÄRDERING AV MÅLUPPFYLLELSE

Genom hela utbildningen finns vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter som en naturlig del av undervisningen. Vi anser att våra studenter väl uppnår detta examensmål när de är färdiga med utbildningen på avancerad nivå.

Del 2

LÄRARKOMPETENS OCH LÄRARKAPACITET

SLU:s beskrivning av huvudområdet landskapsarkitektur speglas i den lärarkompetens som finns för undervisningen på grundnivå. Dessa lärare har sin bakgrund som forskare och/eller praktiker med olika specialiteter inom huvudområdet, eller i olika ämnesområden, och bidrar med sina olika kompetenser till att ge de ämnesspecifika grunderna såväl som fördjupningen inom landskapsarkitektur. Ett antal lärare är anställd på deltid och har en parallell karriär i branschen.

De institutioner som huvudsakligen undervisar inom landskapsarkitekturprogrammen är i Uppsala institutionen för stad och land, institutionen för mark och miljö, institutionen för energi och teknik samt institutionen för ekologi. I Alnarp är det området för landskapsarkitektur, området för landskapsutveckling samt området för arbetsvetenskap, ekonomi och miljöpsykologi. Lärarna har sin bakgrund som forskare och/eller praktiker med olika specialiteter inom huvudområdet, eller i olika ämnesområden, och bidrar med sina olika kompetenser till att ge de ämnesspecifika grunderna såväl som fördjupningen. Ett antal lärare är anställd på deltid och har en parallell karriär i branschen.

Pedagogisk kompetens och utveckling

Majoriteten av de anställda lärarna har gått en pedagogisk grundkurs som SLU ger och samtliga examinatorer har gått SLU:s kurs i betygssättning. Ett krav som infördes av SLU:s ledning i samband med att de flergradiga betygen infördes läsåret 2008/09. På grundnivå ska examinator ha minst magisterexamen inom relevant område eller yrkesexamen på avancerad nivå inom relevant område. På avancerad nivå är kompetenskravet doktorsexamen eller motsvarande konstnärlig/yrkesmässig kompetens.

Slutsats

Lärarkompetensen garanterar genom sin bredd, forskningsbakgrund och koppling till yrkeslivet att studenten genom sin kandidatexamen uppnår kunskap och förståelse inom huvudområdet landskapsarkitektur, kunskap om områdets vetenskapliga grund och tillämpliga metoder, orientering om aktuella forskningsfrågor samt fördjupad kunskap inom tillämpliga delar av huvudområdet (examensmål 1). Vidare menar vi att lärarnas kompetens och erfarenhet bidrar till att hos studenterna säkra en förmåga att söka, samla, värdera och kritiskt tolka relevant information i en problemställning samt att kritiskt diskutera företeelser, frågeställningar och situationer. I det här arbetet bidrar även den kompetens som biblioteket står för och aktivt integrerar i delar av undervisningen (examensmål 2). Formell handledarutbildning och flera års handledarerfarenhet hos lärarna stärker även utbildningens kapacitet att bedöma studenternas förmåga att muntligt, skriftligt och visuellt redogöra för och diskutera information, problem och lösningar (examensmål 3). Som sektorsuniversitet har SLU generellt en stark koppling mellan den forskning som bedrivs och samhällets behov av kunskap vilket bidrar till att det finns en erfarenhet av att diskutera med olika samhällsaktörer vilket också kommer studenterna till del i utbildningen. Det bidrar även till lärarnas kompetens att värdera studenternas förmåga att inom huvudområdet landskapsarkitektur göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter (examensmål 6).

Vi bedömer sålunda att:

- studenterna befinner sig i en miljö med stark forsknings- och yrkeskoppling som är till stor nytta för deras utvecklande av ett akademiskt och professionellt förhållningssätt
- lärarkapaciteten är god

- lärar- och handledarkompetensen inom alla våra delar av kandidatutbildningen är hög vad gäller såväl forskningskompetens som yrkeserfarenhet
- vi har en mycket god spridning av kompetenser som är till stor nytta för att upprätthålla den tvärvetenskapliga inriktningen av huvudområdet landskapsarkitektur.

I bifogad tabell redovisas de lärare som har del i utbildningen. Även för det självständiga arbetet återkommande handledare och/eller examinatorer finns medtagna.

Antal helårsstudenter

Den tabell som fanns fann vi inte tillämplig. Vi har därför gjort en egen tabell.

Landskapsarkitekturprogram vid SLU	Antal helårsstudenter i läsåret 2011-2012 (BSc- och MSc-nivå)	Antal Självständiga arbeten(masternivå) uppladdade (inskickade) till HSV från läsåret 2011-2012
Landskapsarkitekturprogrammet, Alnarp	233,3	14 (7)
Landskapsarkitekturprogrammet, Uppsala	239,2	24 (7)
Landscape architecture (MSc-nivå)	7,0	0 (0)
Fristående studenter		2 (2)
TOTALT	479,5	40 (16)

Programmen innehåller kurser i både landskapsarkitektur och landskapsplanering (se del 1). Dessa kurser är oftast dubbelklassade. Antal helårsstudenter är därför inte uppdelat i dessa två huvudområden. Självständiga arbeten kan dock endast klassas i ett huvudområde, här landskapsarkitektur.

Del 2

Studenternas förutsättningar

Det finns inga särskilda uppgifter att ta upp här.

Del 3

Andra förhållanden

Det självständiga arbetet

Det självständiga arbetet på avancerad nivå genomförs i form av en kurs, omfattande 30 hp under det sista studieåret. Kursen utgör en ram för genomförandet av de självständiga arbetena och avslutas med speciella examinationsdagar enligt ett program med parallella sessioner, där varje arbete presenteras och diskuteras under en och en halv timme. Studenterna ska utöver sin egen presentation även opponera på en medstudents arbete. Studenten väljer tema för sitt arbete och utformar i samråd med sin handledare ett program, som dels ska fungera som arbetsplan för genomförandet och dels som grund för examinationen av det färdiga arbetet. Som regel genomförs arbetena individuellt, men det förekommer också gemensamma arbeten, huvudsakligen när arbetet är inriktat på att utarbeta ett bidrag till en arkitektävling eller utformat som ett en Minor Field Study eller annat projekt i utvecklingsländer.

På båda utbildningsorterna kan studenten välja mellan att göra ett gestaltnings-/planeringsprojekt eller en akademisk uppsats och även mellanting mellan dessa former förekommer. Examinationen i Alnarp genomförs av en huvudexaminator och en biträdande examinator, vilka båda ska ha erhållit doktorsexamen. Även i Uppsala är det krav att examinatorn ska vara disputerad, men istället för biträdande examinator är det en yrkesverksam person, som inbjuds att opponera på arbetet.

Dubbelklassning av kurser.

Huvuddelen av kurserna på avancerad nivå är dubbelklassade och kan därmed räknas in i såväl landskapsarkitektur som landskapsplanering. Förutom det självständiga arbetet på 30 hp där studenten väljer landskapsarkitektur eller landskapsplanering så är det totalt 155 hp av 170 hp valbara kurser som är dubbelklassade i Uppsala. I Alnarp är det totalt 195 hp valbara kurser, varav 30 hp är klassade enbart som landskapsarkitektur, och 105 hp är dubbelklassade.

Under läsåret 2011/12 var det 40 studenter som blev godkända på sitt masterarbete i landskapsarkitektur och 27 studenter i landskapsplanering. De flesta av masterstudenterna är antagna på yrkesprogrammet och av de sexton inskickade arbetena är sju framlumpade även i yrkesexamen. Två av arbetena är utförda av utbytesstudenter.

Landskapsarkitektur överordnas landskapsplanering

Den 26 juni 2012 tog styrelsen vid SLU beslutet ”att landskapsplanering ska upphöra som eget huvudområde på grund- och avancerad nivå, medan huvudområdet landskapsarkitektur ska kvarstå med en ny, vidgad ämnesbeskrivning”. Från och med läsåret 2013/14 kommer således landskapsarkitektur att fungera som ett övergripande ämnesområde, som inom sig ska omfatta hela skalan av tillämpningsområden, från landskapsgestaltning (idag huvudområdet landskapsarkitektur) till landskapsplanering och landskapsförvaltning (bägge idag inom huvudområde landskapsplanering). Förändringen har främst motiverats av att man önskat uppnå en högre överensstämmelse med den benämning av ämnesområdet, som officiellt tillämpas för skolor anslutna till ECLAS (European Council of Landscape Architecture Schools). En administrativ fördel är också att man inom utbildningen slipper den ibland svåra gränsdragningen mellan dagens båda huvudområden landskapsarkitektur och landskapsplanering. I de flesta sammanhang erbjuder dessa två ämnen

perspektiv som förutsätter varandra och som i sin tur har resulterat i dubbelklassning av kurser och dubbling av kursplaner för examensarbeten.

Kursadministration.

På SLU ska varje kurs åtföljas av en digital kursvärdering som ligger ute på kurshemsidan. Den ska studenterna fylla i efter kursavslut. Det är frivilligt men kursledning och studentkår jobbar aktivt för att få så många som möjligt att svara. Kursansvarig och studenter i kurs utser en studentrepresentant som ska skriva ner kommentarer på utfallet av kursvärderingen och kursansvarig ska också skriftligt kommentera utfallet och t ex föreslå åtgärder till nästa gång. Bland frågorna finns det några standardfrågor som alltid finns med och sen har kursansvarig möjlighet att lägga till egna frågor.

Masterexamen och arbetslivet.

Än så länge har masterexamen i landskapsarkitektur inte fått någon större betydelse för arbetslivet. Att det förhåller sig så har visat sig genom att få studenter väljer att enbart ta ut masterexamen, skild från yrkesexamen. Möjligheten, sen Bologna-reformen, för studenter att sätta ihop sin egen utbildning med en separat masterexamen är också relativt nytt. Till exempel finns möjligheten för den student som vill vidare till forskarutbildning att hoppa över praktikkravet som yrkesexamen har och enbart ta ut masterexamen. Det sker dock inte idag. Att utbildningen till landskapsarkitekt ska vara en femårig yrkesutbildning tycks vara ett inarbetat koncept hos såväl lärare, studenter och i yrkeslivet. Enligt Sveriges Arkitekter råder i stort sett ingen arbetslöshet bland landskapsarkitekter.

Lärarkompetens och lärarkapacitet

LÄRARKOMPETENS OCH LÄRARKAPACITET/UPPSALA								
Eventuella generella kommentarer								
Akademisk titel/ akademisk examen (professor, docent, doktor, licentiat, master, magister)	Anställningens inriktning	Professions- kompetens	Anställ- ningens omfattning vid lärosätet (% av heltid)	Undervis- ning grundnivå (kandidat) inom huvudom- rådet (% av heltid)	Undervisning avancerad nivå (magister och/eller master) inom huvud- området (% av heltid)	Tid för forskning vid lärosätet (% av heltid)	Namn	Kommentar
Professor/adj.	Gestaltning; projektering	Landskaps- arkitekt	25	0	25	0	Thorbjörn Andersson	
Professor	Uthållig samhälls- byggnad		100	0	10	60	Per Berg	
Docent/lektor	Stads- utveckling	Landskaps- arkitekt	100	0	20	80	Ulla Berglund	
Doktorand	Landskaps- analys	Landskaps- arkitekt	100	0	20	80	Andrew Butler	
Doktorand	Stads- utveckling	Arkitekt	100	0	10	90	Camilo Calderon	
Lektor	Formlära	Arkitekt	100	60	25	15	Ylva Dahlman	
Adjunkt /doktorand	Växtmaterial	Landskaps- arkitekt	100	5	0	95	Roger Elg	

Docent/lektor	Växtfysiologi		100	50	20	30	Tom Ericsson	
Lektor	Markkemi		100	40	20	40	Jan Eriksson	
Adjunkt	Landskaps- analys,	Landskaps- arkitekt	100	90	10	0	Malin Eriksson	
Lektor	Gestaltning; projektering	Landskaps- arkitekt	100	20	25	15	Tomas Eriksson	40% program- studierektor
Adjunkt	Boende- sociologi		100	25	25	0	Tuula Eriksson	50% avdelningschef
Forskarassistent	Fysisk planering		100	0	10	90	Madeleine Granvik	
Adjunkt	Gestaltning; projektering	Landskaps- arkitekt	100	100	0	0	Maria Hedberg	
Forskarassistent	Teori och metod	Landskaps- arkitekt	100	0	5	95	Per Hedfors	
Doktorand	Historia	Landskaps- arkitekt	100	90	10	0	Viveka Hoff	
Professor	Gestaltning Planering	Landskaps- arkitekt	100	0	40	60	Maria Ignatieva	
Professor	Teori & metod	Arkitekt	100	5	20	60	Rolf Johansson	
Forskare	Ekologi		100	10	0	90	Victor Johansson	
Lektor	Växtmaterial	Landskaps- arkitekt	50	20	10	0	Tomas Lagerström	
Adjunkt	Gestaltning; projektering	Landskaps- arkitekt	25	25	0	0	Anna Lundvall	

Lektor	Gestaltning västmaterial	Landskaps- arkitekt	100	25	40	15	Ulla Myhr	20% studierektor forskarskola
Gästlärare	Gestaltning; projektering	Landskaps- arkitekt	50	40	10	0	Hildegun Nilsson Varhelyi	
Adjunkt/doktorand	Planering	Landskaps- arkitekt	100	5	0	95	Kerstin Nordin	
Adjunkt	Projektering	Landskaps- arkitekt	25	15	10	0	Åke Nordkvist	
Lektor	Gestaltning; projektering	Landskaps- arkitekt	100	60	25	15	Susan Paget	
Adjunkt	Gestaltning; projektering	Landskaps- arkitekt	100	100	0	0	Marina Queiroz	
Lektor	Gestaltning; projektering	Landskaps- arkitekt	100	60	25	15	Sofia Sandqvist	
Adjunkt	Gestaltning; projektering	Landskaps- arkitekt	80	80	0	0	Bruno Santesson	
Forskare	Stads- utveckling	Arkitekt	10	5	5	0	Lena Steffner	
Docent/forskare	Ekologi		100	35	15	50	Joachim Strengbom	
Docent/forskare	Biometri, geoinformatik		100	0	10	50	Tomas Thierfelder	
Professor	Botanik och naturvård		100	20	15	65	Göran Thor	
Docent/lektor	Ekologi botanik		100	60	20	20	Peter Torstensson	
Forskare	Ekologi		100	10	0	90	Camilla Winqvist	

Lektor	Gestaltning planering	Landskapsarkitekt	100	60	25	15	Petter Åkerblom	
Bitr. forskare	Planering; miljöbedömningar	Landskapsarkitekt	100	10	20	70	Ann Åkerskog	

LÄRARKOMPETENS OCH LÄRARKAPACITET/ALNARP

Landskapsarkitektur och landskapsplanering, kandidat-, magister- och master-nivå

Akademisk titel/ akademisk examen (professor, docent, doktor, licentiat, master, magister)	Anställningens inriktning	Professionskompetens	Anställningens omfattning vid lärosätet (% av heltid)	Undervisning grundnivå (kandidat) inom huvudområdet (% av heltid)	Undervisning avancerad nivå (magister och/eller master) inom huvudområdet (% av heltid)	Tid för forskning vid lärosätet (% av heltid)	Namn	Kommentar
Forskningsassistent, Fil Dr	Historia	Konstvetare	100	30	0	70	Åsa Klintborg Ahlklo	
Forskningsassistent	Landskapsanalys	Jägmästare	100	30	20		Lars GB Andersson	
Doktorand	Gestaltning, äldre- och vård-miljöer	Landskapsarkitekt	100	25	25	50	Anna Bengtsson	
Adjunkt	Projektering	Landskapsingenjör	100	50			Åsa Bensch	Institutionsgrundutbildningsansvarig

Professor	Projektering; Gestaltning	Landskaps- arkitekt	80	72	8	0	Ann Bergsjö	
Professor	Naturgeografi		100	0	20	80	Kristina Blenow	
Forskarassistent Docent	Vegetations- byggnad	Landskaps- arkitekt	100		30	70	Anders Busse Nielsen	
Adjunkt	Formlära	Konstnär	50	45	5	0	Peter Dacke	
Lektor	Hållbar stad; planering	Landskaps- arkitekt	100	5	20	75	Tim Delshammar	
Professor	Gestaltning	Landskapsarkite kt	100	20	20	60	Lisa Diedrich	
Adjunkt	Gestaltning; projektering	Landskaps- arkitekt	100	10	20	0	Peter Eklund	Institutionsgrundut bildningsansvarig
Forskare	Gröna tak		100	5			Tobias Emilsson	
Lektor	Gröna väggar		100	15		85	Ann-Mari Fransson	
Professor	Hälsa och utemiljö	Landskaps- arkitekt	100	0	10	90	Patrik Grahn	
Lektor	Vegetations- byggnad	Landskaps- arkitekt	100	25	25	50	Allan Gunnarsson	
Lektor	Gestaltning	Landskaps- arkitekt	100	40	40	20	Eva Gustavsson	
Adjunkt	Marklära	Agronom	100	100			Eva-Lou Gustavsson	
Professor	Vegetations- byggnad	Landskaps- arkitekt	100	10	10	80	Roland Gustavsson	

Forskare	Ekologi, miljöpsykologi		100	0	20	10	Mats Gyllin	20 % institutions- grundutbildnings- ansvarig; 50% programstudierekt.
Forsknings- ledare	Ängs- vegetation		100	10	10	80	Mårten Hammer	
Professor	Landskapsarki- tekturens miljöpsykologi	Landskaps- arkitekt	100	0	50	50	Caroline Hägerhäll	
Lektor	Förvaltning	Landskaps- arkitekt	100	55	25	40	Märit Jansson	
Lektor	Historia	Landskaps- arkitekt	100	30	0		Anna Jakobsson	50% program- studierektor
Professor	Natursten; Materiallära	Bergsingenjör	25	25			Kurt Johansson	
Lektor	Planering	Landskaps- arkitekt	100	70	5	25	Eva Kristensson	
Lektor	Landskaps- management; Ekonomi	VA-ingenjör	100	20		30	Anders Kristoffersson	
Lektor	Gestaltning	Landskaps- arkitekt	100	50	20	30	Maria Kylin	
MSc	Växtskydd		35	32		3	Elisabeth Kärnestam	
Adjunkt, Agr Dr	Planering	Landskaps- arkitekt	100	5	20		Anders Larsson	Prefekt
Adjunkt, Agr. Dr	Planering gestaltning	Landskaps- arkitekt	100	20	60	20	Marie Larsson	

Sjukgymnast			60	10	10	0	Lillian Lavesson	
Professor	Sociologi		100	0	10	90	Mats Lieberg	
Lektor	Planering	Landskaps-arkitekt	100	5	55	40	Gunilla Lindholm	
Forskare	Vegetations- byggnad; Växtmaterial	Trädgårds- tekniker	100	70		30	Kenneth Lorentzon	
Adjunkt	Planering; gestaltning	Landskaps- arkitekt	100	45	5	0	Karl Lövrie	50% Vicedekan Grundutbildning
Dr.	Växtfysiologi		100	20		20	Salla Marttila	50 % program- studierektor
Doktorand	Planering	Landskaps- arkitekt	100		30	70	Helena Mellqvist	
Forskarassistent	Utemiljöer för barn	Beteendevetare	100	0	10	90	Fredrika Mårtensson	
Forsknings- assistent, Fil Dr	Planering	Arkeolog	100	10	15	75	Jenny Nord	
Docent, forskare	Planering	Landskaps- arkitekt	100	5	20	75	Åsa Ode Sang	
Professor	Planering	Kulturgeograf	100	0	10	90	Kenneth Olwig	
Adjunkt	Formlära	Konstnär	70	65	5	0	Juan Carlos Peirone	
Adjunkt	Planering	Landskaps- arkitekt	100	5	30	65	Anna Peterson	
Docent, forskare	Planering	Landskaps- arkitekt	100	0	5		Mattias Qviström	Forskarutbildnings- studierektor

Adjunkt, Agr. lic.	Växtbäddar	Landskaps- arkitekt	100	30	50	20	Kaj Rolf	
Agr.Dr	Växtskydd	Hortonom	100	40			Boel Sandskär	50 % utbildnings- handläggare
Professor	Planering	Landskaps- arkitekt	100	0	25	75	Ingrid Sarlöv Herlin	
Adjunkt	Gestaltning	Landskaps- arkitekt	100	100			Jaana Sippola – Westerlund	
Adjunkt, Agr. Dr	Stadsträd	Landskaps ingenjör	100	40	30	25	Henrik Sjöman	
Professor	Planering	Landskaps- arkitekt	100	10	35	55	Erik Skärbäck	
Projektledare	Växtbäddar	Landskaps- ingenjör	10	5		5	Örjan Stål	
Adjunkt	Gestaltning	Landskaps- arkitekt	80	50	30	0	Jitka Svensson	
Adjunkt	Gestaltning, Växtmaterial	Landskaps- arkitekt	100	70	30		Karin Svensson	
Adjunkt	Gestaltning Växtmaterial	Trädgårds- arkitekt	80	80			Petra Thorpert	
Adjunkt, Agr. lic	Gestaltning projektering	Landskaps- arkitekt	100	25	25	0	Anders Westin	
Professor	Gestaltning	Landskaps- arkitekt	100	0	25	75	Carola Wingren	
Doktorand	Vegetations- byggnad	Landskaps- arkitekt	100	10	10	80	Björn Wiström	
Forsknings- assistent, doktorand	Stadsträd	Hortonom	100	20		80	Annika Wuolo	

Adjunkt	Projektering	Landskaps- arkitekt	100	100			Lisa Wård	
Adjunkt	Växtmaterial	Landskaps- ingenjör	100	100			Cecilia Öxell	

Dessutom används återkommande ett flertalet forskarstuderande och externa lärare från kommun och näringsliv i undervisningen.